

Apokryfy

Zdroj: www.slovakweb.eu

Evangelium o narození Panny Marie

V prvních stoletích křesťanství bylo rozšířeno evangelium o narození Marie, které bylo připisováno sv. Matoušovi. Mnohé staré křesťanské sekty je považovaly za pravé a autetnické. Toto evangelium nalézáme také ve spisech církevního otce Jeronýma, který žil ve čtvrtém století. Větší část tohoto evangelia je také obsažena v Evangeliu Jakubově.

Kapitola I.

2. Požehnaná a věčně velebená Panna Maria vyšla z královského pokolení a rodiny Davidovy a narodila se v městě Nazaretě a byla vychována v Jerusalemě, ve chrámu Páně.

4. Její otec se jmenoval Joachim a její matka Anna. Rodina jejího otce byla z Galileje a z města Nazaretu. Rodina matčina byla z Betléma.

6. Žili prostě a spravedlivě před tváří Pána a zbožně a bezvadně před lidmi. Dělili totiž vše, co měli, na tři části.

8. Jednu část věnovali chrámu a kněžím ve chrámě, druhou rozdělovali mezi cizince a lidi chudobné a třetí ponechávali pro sebe a pro potřeby své rodiny.

9. Tímto způsobem žili asi dvacet let cnostně a z milosti Boží a v úctě lidí - bez dětí.

11. Ale slíbili, že kdyby jim Bůh popřál milosti nějakých potomků, věnovali by jej službě Pána a proto chodívali každoročně ke slavnosti do chrámu Páně.

12. A tu se stalo, že když se blížila slavnost zaslíbení, přišel Joachim s některými jinými svého kmene do Jeruzalema a v době té byl veleknězem Izachar.

14. A když tento Izachar spatřil Joachima s ostatními jeho sousedy, kteří přinášejí oběti a tázal se ho proč on, který nemá děti, se odvažuje objevovati s těmi, kteří je mají?

15. Dodal přitom, že jeho oběti nemohou býti Bohem přijaty nikdy od toho, který je nehodný míti dětí, poněvadž Písmo praví, že každý je proklet, kdo by nezpłodnil mužského potomka v Izraeli.

17. Řekl dále, že nejprve se musí očistit z této kletby zplozením potomka a pak teprve aby znovu přišel se svými oběti před tvář boží.

19. Ale Joachim, jsa ve velikém zmatku z hanby nad takovou výčitkou, odešel k pastýřům, kteří byli s dobyt看em na svých pastvinách.

Kapitola II.

1. Ale když tam byl nějakou dobu, tu jistého dne, když byl o samotě, postavil se před něj anděl Páně s mohutným světlem.

2. A poněvadž byl Joachim zarmoucen, snažil se anděl jej uklidnit řka:

3. Neboj se, Joachime, a také nebuď rozrušen pohledem na mne, neboť jsem anděl

Páně k tobě poslaný, abych ti pověděl, že tvoje almužny vystoupily před tvář boží.

4. Neboť Bůh zajisté viděl tvoji hanbu a slyšel, jak nespravedlivě ti bylo vytýkáno, že nemáš dětí - neboť Bůh je mstitelem hříčů, ale nikoliv lidské přirozenosti.

9. A když Bůh uzavře lůno některého člověka, činí to proto, aby je mohl zase zázračnějším způsobem otevřít a aby to, co se narodilo, nebylo výsledkem chtíče, nýbrž bylo darem Božím.

10. Zdaliž první matka tvého národa, Sara, nebyla neplodná až do osumdesátého roku - a přece jenom na konci svého starého věku porodila Izáka, do kterého byl vložen slib požehnání všem národům.

11. Také Ráchel, která byla v takové milosti boží a již tak miloval svatý Jakub, bylo dlouho neplodná, ale pak se přece stala matkou Josefovou, jenž, nejen že byl místodržícím v Egyptě, ale vysvobodil také mnohé národy před záhubou z hladu.

13. A kdo mezi soudci byl statečnější Samsona a svatější než Samuel? A přece matky obou byly neplodné.

18. Ale jestliže rozum tě nepřesvědčí o pravdě mých slov, že dochází často k početí v pokročilých letech a že ti, kteří byli neplodní, měli potomky ke svému největšímu překvapení, tu Anna, tvoje manželka, ti zrodí dceru, a ty jí dáš jméno Marie.

20. Podle tvého slibu věnuje se od svého dětství Pánu a bude naplněna duchem svatým již v matčině lůnu.

22. Nebude jísti ani pítí nic nečistého a také se nebude stýkati se všedními lidmi, ale bude ve chrámu Páně, aby nemohla padnouti do nějakého zlého podezření nebo pomluv.

24. Neboť postupem let, tak jako bude zázračným způsobem zrozena ze ženy, která byla neplodná, tak také když bude ještě pannou, porodí způsobem dosud neslýchaným Syna, nejvyššího Boha, který se bude jmenovati Ježíš a jenž bude podle významu svého jména Spasitelem všech národů.

25. A toto bude tobě znamením o věcech, které prohlašuji, totiž, že až se vrátíš do zlatých bran Jeruzaléma, setkáš se tam se svou manželkou Annou, která byla velmi zarmoucena, že ses nevrátil dříve, a proto se bude radovati, až tě spatří.

26. Když anděl řekl tato slova, odstoupil od něho.

Kapitola III.

1. Potom se anděl zjevil Anně, jeho manželce a řekl: neboj se a nedomnívej se také, že to, co vidíš, je duch.

2. Neboť já jsem onen anděl, který donesl tvoje modlitby a almužny před Boha a jsem nyní poslán k tobě, abych ti pověděl, že se ti narodí dceruška, která se bude jmenovati Marie a že bude požehnaná mezi všemi ženami.

3. Ona bude ihned po svém narození plna milosti Pána a setrvá po tři roky v domě svého otce a později, poněvadž je věnována službě Pána, nebude vycházeti z chrámu až dospěje let zralosti.

5. Slovem, tam bude sloužit Pánu ve dne v noci posty a modlitbami, bude se stranit všech věcí nečistých a nepozná nikdy muže.

7. Avšak, poněvadž bude bezpříkladným vzorem bez jakéhokoliv důvodu poskvrnění nebo vady a poněvadž bude pannou, muže neznající, porodí Syna a tak dívka zrodí Pána, který svojí milostí a jménem a činy a skutky se stane Spasitelem světa.

9. Vstaň tedy a jdi do Jerusalema a když přijdeš ke bráně, kterou nazývají zlatou protože je zlatem pozlacena, tu na znamení toho, co jsem ti řekl, se setkáš se svým mužem, o jehož bezpečnost jsi měla tolik starostí.

10. A když tedy uvidíš, že se tyto věci staly, věř, že i ostatní, co jsem ti řekl, se stane zcela jistě.

12. A pak podle rozkazu andělova oba odešli ze svých míst a když přišli na místo určené podle andělovy předpovědi, setkali se.

13. Pak se radovali, že se vzájemně spatřili a jsouce uspokojeni slibem, že budou mít dítě, děkovali Pánu, který povyšuje pokorné.

15. A když pochválili Pána, vrátili se domů a žili v radostném a jistém očekávání, až se vyplní boží slib.

18. A tak Anna počala a porodila dceru a podle rozkazu andělova ji nazvali rodiče Marie.

Kapitola IV.

1. A když uběhla tři léta a když dítě bylo odstaveno, přivedli pannu do chrámu Páně s oběťmi.

2. A u chrámu podle patnácti žalmů stupňů bylo patnáct schodů, po nichž bylo nutno vystoupit.

3. Poněvadž chrám byl budován na hoře, nebylo možno přistoupit k oltáři oběti zápalné, jenž byl mimo chrám, leda po schodech.

5. A rodiče požehnané panny a dítěte Marie, ji postavili na jeden z oněch stupňů.

7. Ale zatím kdy svlékali svoje šaty, ve kterých cestovali, aby se podle zvyku převlékli do šatů pěkných a čistých,

8. tu dívka Páně vystoupila takovým způsobem bez pomoci kohokoliv, kdo by ji snad zvedal, že každý, kdo by toho byl svědkem, by se domníval, že je již dospělého věku.

10. A tak Pán již za dětství Panny způsobil tento neobyčejný skutek a dokázal tímto zázrakem, jak velkou bude později.

12. Ale rodiče, když přinesli svoji oběť, podle zvyků a zákona a když složili svůj slib, zůstavili pannu s ostatními pannami v chrámových pokojích a pak se vrátili domů.

Kapitola V.

2. Ale dívka Páně, když dospívala, rostla také v dokonalostech a podle výroku žalmisty její otec a její matka na ni zapomněli, ale Pán o ni pečoval.

3. Neboť denně hovořila s anděly a každého dne ji navštěvovali poslové boží, kteří ji

chránili před veškerým zlem a vedli ji, aby překypovala věcmi dobrými.

7. A když tedy konečně dosáhla čtrnáctého roku, nemohli zlí lidé ji ovinit z ničeho, co by bylo hodno výtek, ale stejně také lidé dobří, kteří ji znali, obdivovali se jejímu životu i hovorů.

8. V té době vydal velekněz veřejný rozkaz, aby všechny panny, které byly umístěny ve chrámě a dosáhly tohoto věku se vrátily domů a poněvadž jsou již dospělé, aby podle zvyku své země se snažili provdat.

9. Veškeré jiné panny se podrobily poslušně tomuto rozkazu, ale Panna Marie jediné odpověděla, že nemůže uposlechnout.

11. Při tom udávala k tomu důvody, že stejně ona sama, jako její rodiče ji věnovali službě Pána a kromě toho, že slíbila Bohu panenství a že se rozhodla nikdy tohoto slibu neporušit, aby snad ležela s nějakým mužem.

12. Tímto byl velekněz uveden do rozpaků.

13. Vida, že nesmí na jedné straně porušit slibu a neuposlechnouti Písma, které praví "Slib a plat".

14. Aniž na druhé straně nesměl zavést zvyk, který by byl lidu neznámý, rozkázal,

15. že při blížící se slavnosti všechny vynikající osobnosti z Jeruzaléma a ze sousedních měst se mají sejít, aby se s nimi poradil, jak by měl nejlépe jednat v tomto obtížném případě.

16. Když se pak sešli, sjednotili se jednohlasně, že budou hledat Pána a že ho požádají v této věci o radu.

17. A když všichni trvali na modlitbách, tu velekněz podle obvyklého zplsobu se šel otázati Boha.

18. A ihned bylo slyšet hlas z archy úmluvy a ze sídla milosrdenství, kterýž slyšeli všichni, že totiž musí býti hledáno v proroctví Izaiášově, komu má být Panna dána s kým má být zasnoubena.

21. Neboť Izariáš pravil, že vypučí hůl z kmene Izaí a že květina vypučí z jeho kořenů.

23. A že potom Duch Páně spočine na něm. Duch moudrosti a rozumu, duch rady a moci, duch vědění a zbožnosti a že duch bázně boží ho naplní.

24. Potom podle proroctví ustanovil velekněz, že všichni muži z domu a rodiny Davidovy, kteří byli ve věku, vhodném k ženění a neženatí, mají přinést svoje hole k oltáři.

27. A z číkoliv hole, až bude přinesena, vypučí poupě a až na ní usedne Duch Páně v podobě holubice, bude to muž, kterému má býti Panna dána a zasnoubena.

Kapitola VI.

3. Mezi ostatními byl jeden muž, který se jmenoval Josef, z domu a rodiny Davidovy. Byl to člověk v letech velmi pokročilý a ten své hole nepřinesl, když již všichni přítomní svoje hole podali.

4. A když se nic neudálo, co by souhlasilo s nemeským hlasem, domníval se

velekněz, že je záhodno otázat se Boha na novo.

5. Kterýž odpověděl, že ten, komu má být Panna zasnoubena z těch, kteří se sešli jest oním, jenž nepřinesl své hole.

6. Josef byl tím tedy prozrazen.

7. Když totiž přinesl svoji hůl, sletěla holubice z nebe a posadila se na její vrchol a tak každý zřetelně vidlě, že panna má být zasnoubena jemu.

9. Když byly ukončeny obvyklé obřady zasubovací, vrátil se do svého města Betlema, aby uvedl svůj dům do pořádku a aby opatřil vše nutné ke svatbě.

12. Ale dívka Páně, Marie, se sedmi jinými pannami téhož věku, které byly odstaveny zároveň a jež byly určeny, aby jí přísluhovaly podle výroku kněze, vrátila se do domu svých rodičů v Galileji.

Kapitola VII.

3. Ale v této době, když přišla po prvé do Galileje, byl Bohem poslán archanděl Gabriel k ní, aby jí oznámil početí s naším Spasitelem, jakož i způsob, jak bude počat.

4. A proto vstoupiv k ní, naplnil komnatu, kde byla, velikým světlem a způsobem nejvyšším pokorným ji pozdravil, řka:

5. Zdravas Maria! Dívko Páně ze všech vyvolená! Ó, Panno, plná milosti! Pán je s tebou a ty jsi požehnaná mezi ženami a jsi požehnaná mezi muži, kteří se až dosud zrodili.

6. Ale Panna, která zanla dobře tváře andělů a které takové nebeské světlo nebylo věcí nezvyklou.

7. Nepoděsila se nikterak spatřením anděla, aniž užasla nad velikostí světla, ale byla jen zarmoucena nad andělovými slovy:

11. A proto počala uvažovati, co znamená takový neobyčejný pozdrav, co naznačuje a jaké budou toho všeho konce.

12. A k těmto myšlenkám odpověděl anděl božsky inspirovaný:

13. Neboj se Marie, že bych snad ve svém pozdravu mel v úmyslu říci něco, co by se neshodovalo s tvou ctností.

14. Neboť jsi nalezla Milost u Pána proto, že jsi si zvolila panenství.

16. A poněvadž jsi Pannou, počneš bez hříchu a porodíš Syna.

17. A on bude veliký, poněvadž bude vládnout od moře k moři a od řek až na konec země.

18. A bude nazván Synem Nejvyššího, neboť ten, jenž se narodí na zemi, v nízkém stavu, bude vládnout jako nejvyšší na nebesích.

19. A Pán mu dá trůn jeho Otce Davida a on bude vládnout na věky nad domem Jakubovým a jeho království nebude konce.

20. Neboť on je král králů a Pán pánů a jeho trůn je od věků do věků.

21. Panna neodpověděla na tato slova andělova, jako by nevěřila, ale poněvadž chtěla vědět, jak se vše stane.

22. Pravila: jak to může být? Nebo hle, podle svého slibu jsem nikdy nepoznala muže a jak tedy mohu porodit dítě bez mužského semena?

24. K tomu anděl odpověděl a řekl: Nemysli, Marie, že počneš obvyklým způsobem.

26. Neboť, aniž bys ležela s mužem, jsouc pannou, počneš a jsouc pannou, porodíš a jsouc pannou, budeš kojit.

28. Neboť duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní bez jakéhokoliv rozpálení chťiče.

30. Takže to, co se z tebe narodí, bude svaté, poněvadž bude počato bez hříchu a až se narodí, bude nazváno Synem Božím.

32. A pak Marie, rozpřáhnuvši ruce a zvednuvši oči k nebi, řekla: Hle, já dívka Páně! Staniž se podle tvého slova.

Kapitola VIII.

1. Josef tedy odešel z Judei do Galileje s úmyslem, že se ožení s Pannou, která mu byla zasnoubena.

2. Neboť teď již uplynuly skoro tři měsíce od onoho zasnoubení.

4. Ale konečně bylo zřejmě vidět, že nosí dítě, takže to nemohlo být před Josefem utajeno.

5. Neboť stýkaje se s pannou jako se svou nevěstou a rozmlouvaje s ní důvěrně, zpozoroval, že bude mít dítě.

7. A proto byl neklidný a pochyboval, nevěda, co by měl vlastně učinit.

8. Poněvadž byl spravedlivým mužem, nechtěl ji vydati posměchu a hanbě, když by ji podezříval, že je cizoložnicí, neboť byl zbožným mužem.

10. Proto si umínil, že soukromě ukončí jejich úmluvu a že stejně soukromě ji i propustí.

11. Ale když uvažoval o těchto věcech, hle, objevil se před ním anděl Páně, když spal a řekl: Josefe, Synu Davidův, neboj se.

12. Nemejž Panny v podezření, že by se byla provinila, nebo že by bylo u ní něco vadného a také se neboj vzít si ji za manželku.

15. Neboť to, co v ní bylo počato a co teď rmoutí tvoji mysl není dílem člověka, nýbrž Ducha Svatého.

16. Neboť ona ze všech žen jest jedinou Pannou, která porodí Syna Božího a ty nazveš jméno jeho Ježíš, to jest Spasitel, neboť on spasí svůj lid z hříchů.

17. A tak Josef podle rozkazu andělova se oženil s Pannou a nepoznal ji, nýbrž ji měl v poctivosti.

19. A nyní se blížil devátý měsíc jejího početí, když Josef si vzal svoji ženu a věci, které byly nutné do Betléma, do města, odkud přišel.

20. A stalo se, že když byli v tomto městě, byly naplněny dny k jejímu porodu.

22. A ona porodila svého prvorozeného syna, jak učili svatí evangelisté, našeho Pána Ježíše Krista, který Otcem, Synem s Svatým Duchem žije a vládne na věky

věkův.

Zde navazuje Evangelium sv. Jakuba